

Nordea Liv

Bærekraftsrapport

2019

Korte fakta 2019

Vi lanserte 6 nye porteføljefond med særlig fokus på bærekraftige investeringer

Alle Nordeas fond og mandater screenes jevnlig for bærekraft og 2,9 milliarder er investert i fond som særlig fokuserer på bærekraft

Vi forsterket investeringsteamet med ny bærekraftsanalytiker

Vi forpliktet oss til karbonnøytrale porteføljer gjennom medlemskap i Net Zero Asset Owners Alliance

Økt fokus på bærekraft

2019 var året bærekraft virkelig kom i fokus i det norske pensjons- og sparemarkedet. Nordea har lenge jobbet med bærekraft gjennom et dedikert bærekraftsteam, samt en egen familie med fond som har ekstra fokus på bærekraft, Stars-fondene.

Gjennom 2019 merket vi en nesten eksponentiell vekst i våre kunders interesse for bærekraft. Særlig har vi merket det hos selskaper som vurderer oss som pensjonsleverandør.

Vi har økt eksponeringen mot ekstra bærekraftige fond i våre porteføljefond til bedriftsmarkedet, Aktiva Bedrift. For kunder som ønsker et ekstra fokus på bærekraft har vi også opprettet den første norske familien med porteføljefond som har ekstra fokus på bærekraft, Nordea Liv Bærekraft.

2019 var et viktig år for bærekraft i Nordea Liv. Gjennom Asset Owner Alliance forpliktet vi oss til

at våre porteføljer skal være karbonnøytrale innen 2050. Sammen med våre søsterselskaper i Sverige og Finland forvalter vi til sammen 450 mrd. NOK i pensjons- og sparemidler. Vi har sterk tro på at vi sammen kan oppnå denne målsettingen, samtidig som vi skaper solid avkastning for våre kunder.

Vi tror 2020 blir et like spennende år. Vi styrker investeringsteamet vårt med en ny bærekraftsanalytiker og skal etablere en konkret plan for å få karbonnøytrale porteføljer. Vi vil også arbeide med og bedre vise deg som kunde hvordan dine sparepenger bygger oppunder bærekraftig virksomhet.

I denne rapporten ønsker vi å vise deg hvordan vi jobber med bærekraft.

Vår strategi

Vi må ta bærekraft på alvor. Dette handler ikke bare om å «gjøre det rette», men vi mener det også er essensielt for å beskytte våre investeringer og skape langsiktig avkastning. Nordea er en sterk partner for Nordea Liv, hvor både innflytelse og kompetanse kommer Nordea Liv og våre kunder til gode. Blant annet drar vi nytte av Nordea sitt team med bærekraftsanalytikere og samarbeid med både academia og myndigheter. Vi tilbyr også Nordeas Bærekraftige fondsutvalg på våre plattformer.

Vår bærekraftsstrategi bygger på fire pilarer:

1. Ekskluder de verste
2. Foretrekk de beste
3. Gjør en forskjell
4. Vær forståelig

Vi unngår investeringer i selskaper som bryter internasjonale normer og konvensjoner, og industrier som ikke er forenlig med en bærekraftig verden. Dette er et absolutt minstekrav til våre forvaltere. Nordeas fond ekskluderer for eksempel alle selskaper som henter mer enn 5% av sine inntekter fra utvinning av brunkull. I grensetilfeller kan våre eksterne forvaltere ha gjort andre vurderinger enn Nordea. I slike tilfeller vil vi alltid diskutere det aktuelle selskapet med forvalteren, og i ytterste konsekvens vurdere å avslutte samarbeidet med forvalteren.

Vi foretrekker investeringer i selskap med god ESG-rating og lavt karbonutslipp, eller med konkrete planer for å bedre sin rating og redusere sine utslipp. ESG står for Environmental, Social & Governance. Det betyr at selskaper som det investeres i blir vurdert ut ifra hvor godt de arbeider med miljø, sosiale aspekter og generell styring og etikk. Slik er vi med på å drive frem de gode selskapene som bidrar til en mer bærekraftig fremtid.

«Vi tror på aktivt eierskap og setter tydelige krav til våre fondsleverandører»

Vi tror på aktivt eierskap og setter tydelige krav til våre fondsleverandører for utøvelsen av eierskapet. Gjennom aktiv eierskapsutøvelse påvirker vi hvordan selskaper forholder seg til bærekraft. Dette betyr at vi foretrekker å forsøke å påvirke selskapene til positiv endring før vi ekskluderer dem. Vi mener dette er den viktigste måten vi kan bidra på.

Manglende internasjonale standarder for rapportering gjør at det er utfordrende å vite hvordan vi best rapporterer vårt arbeid på bærekraft til deg som kunde. Nordea Liv og Nordea

samarbeider med flere av de største aktørene innen bærekraftsrapportering, for på best mulig måte å kunne vise deg hvordan dine investeringer ser ut fra et bærekraftperspektiv. Vi jobber aktivt gjennom bransjeorganisasjoner og internasjonale

fora for å få på plass internasjonale standarder for rapportering. På denne måten vil det bli lettere for deg som kunde å sammenligne produkter på tvers av tilbydere.

Påvirke gjennom forvalterne

Nordea Liv har flere ulike investeringsprodukter innen innskuddspensjon og sparing. I disse produktene velger du din ønskede aksjeandel, våre forvaltere velger så ut de fondene vi mener vil gi best avkastning. Dette kalles fond-i-fond produkter. Det viktigste arbeidet vi gjør for å sikre at pengene dine investeres bærekraftig er å kreve at forvalterne av fondene vi velger ut alltid har fokus på bærekraft, og at det er en integrert del av investeringsstrategien. Nordea Liv jobber også sammen med andre avdelinger i Nordea Gruppen, hvor vi bidrar aktivt til Nordeas globale arbeid med bærekraftige investeringer.

Vi stiller krav til alle våre forvaltere at bærekraft må være en integrert del av deres investeringsprosess. Det betyr at de alltid skal analysere og ta hensyn til bærekraftsaspektet før de gjør sine investeringsbeslutninger. For å sikre dette vurderer vi årlig alle våre forvalteres arbeid innen bærekraft.

Nordea er Nordens største kapitalforvalter og en viktig partner for Nordea Liv. Nordea forvalter totalt 324 mrd. euro og vi kan vise stor finansiell styrke når Nordea Liv står sammen med resten av Nordea for å oppnå endring i selskapene vi investerer i. Nordea Liv og våre kunder drar også nytte av kompetansemiljøene og ekspertisen som Nordea innehar. Blant disse er Nordea sitt team for Ansvarlige Investeringer som lager ESG-analyser på selskaper vi har eller vurderer å investere i.

Nordea Liv har en felles stemmegivingskomité, sammen med Nordea Fondene. Stemmegivingskomiteen har ansvar for

prinsippene for hvordan Nordea skal bruke sin stemme på generalforsamlinger i selskaper det investeres i. Generalforsamlingene til selskaper er en viktig arena for å påvirke deres arbeid med bærekraft. Det kan også nevnes at Nordea Liv Gruppen samarbeider med Investment Leaders Group og WWF om å utarbeide gode, transparente måleverktøy for å vise hvordan investeringsporteføljer skal nå målene i FNs Paris avtale.

«Vi er en viktig partner for våre forvaltere og våre kommentarer og innspill blir positivt mottatt»

Nordea Liv følger aktivt opp våre eksterne forvaltere gjennom jevnlige møter, der vi diskuterer utvikling i fondene og investeringsstrategien deres. I slike møter diskuteres generelle problemstillinger som fondenes bærekraftstrategi og rapportering. Vi diskuterer også konkrete investeringer og hvordan den enkelte forvalter analyserer bærekraft i selskapene. Vi fremmer også våre kunders forventninger og krav til forvaltningen. Vi er en viktig partner for våre forvaltere og våre kommentarer og innspill blir positivt mottatt. Gjennom vårt engasjement påvirker vi forvalterne i en mer bærekraftig retning og støtter deres bærekraftsarbeid.

Oppsummering av 2019

I juli 2019 lanserte Nordea Liv den første familien av fond som særlig fokuserer på bærekraftig sparing i Norge. Fondene investerer utelukkende i fond som er kategorisert som særlig bærekraftige i Nordeas evalueringsprosess. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig å kun ekskludere selskaper. Fondsfamilien har vært en stor suksess. Ved årsslutt 2019 var det investert 667 millioner kroner i fondene, som ved utgangen av mars 2020 var økt til 941 millioner kroner.

I 2019 investerte Nordea Liv 2,9 milliarder i fond med særlig fokus på bærekraft i de ordinære fond-i-fond produktene våre. Disse fondene gav en god meravkastning sammenlignet med benchmark i 2019 og bidro positivt i sine porteføljer.

Nordea Liv var den første investoren i det nye norske bærekraftige aksjefondet Nordea Norwegian Stars, som ble lansert i September 2019. Fondet investerer i norske aksjer og følger Nordeas Stars prosess, som sikrer en bærekraftig forvaltning. Selskapene i Stars-fondene granskes på samme grunnleggende måte som selskapene i alle andre fond som er aktivt forvaltet av Nordea. De miljømessige, sosiale og forretningsetiske aspektene analyseres og vektlegges imidlertid tyngre (ESG-analyse), før det bestemmes hvilke selskaper det skal investeres i. Dette betyr at kun de mest ansvarlige selskapene, med stort økonomisk potensiale, er aktuelle for Stars-fondene. Ettersom fondet er helt nytt er historikken relativt kort og ikke nødvendigvis representativ for langsiktig avkastning, men det er likevel hyggelig å se at fondet leverte en avkastning på 7,08% fra oppstart, frem til årsslutt i 2019.¹ Den relevante Fondsindeksen på Oslo Børs (OSEFX) har til sammenligning levert en avkastning på 4,81% i samme periode.

I vår oppfølging av eksterne forvaltere har vi fokusert på bærekraft i forvaltningen og hvordan

de best kan rapportere dette til oss. Vi ser at forvalterne har utviklet sin rapportering i 2019 og de fleste har nå egne bærekraftsrapporter. Vi har aktivt etterspurt slike rapporter fra forvalterne og vært en pådriver for å få dette på plass.

Vårt fokus på bærekraft har også bidratt til at forvalterne fokuserer mer på bærekraft i sine samtaler med selskapene de investerer i. Konkret har dette i løpet av året resultert i at flere selskaper har endret sin rapportering for å fremheve hvordan deres virksomhet påvirker miljø og samfunn. Slike rapporter setter forvalterne bedre i stand til å ta gode, bærekraftige investeringsbeslutninger. Dette viser at det har en effekt at vi engasjerer oss ovenfor forvalterne.

«Dette viser at det har en effekt at vi engasjerer oss ovenfor forvalterne»

I 2019 ble Nordea Liv medlem av Net Zero Asset Owner Alliance. Gjennom medlemskapet forplikter vi oss til å ha karbonnøytrale investeringsporteføljer innen 2050. Dette er et langsiktig mål, men vi er også forpliktet til å lage en plan for årlige kutt i våre porteføljer. Arbeidet med dette vil bli et fokusområde for oss i 2020 og videre fremover mot 2050.

Nordea Liv har ansatt en ny analytiker i investeringsteamet som har særlig fokus på bærekraft, inkludert evaluering, valg av fond og rapportering. Sigrid Wilter Slørstad kommer fra rollen som Seniorstrateg i Nordea, hvor hun over flere år har hatt ansvar for investeringsstrategier og rådgivning til kunder.

Fondsresultater

Det finnes mange ulike rapporter på bærekraft og det er i dag ingen standard for hvordan man skal rapportere på bærekraft. Nordea Liv har valgt Morningstar som leverandør av bærekraftsrapportering for våre porteføljefond. Vi har valgt å presentere Morningstars bærekraftsscore for våre porteføljefond med 80% aksjer da det er dette som er vår anbefalte oppstartsprofil for pensjonssparing. Det er mulig å finne detaljer på flere fond på Morningstars hjemmesider.

Morningstar viser at alle de tre fondene scorer bra på bærekraft sammenlignet med andre kombinasjonsfond, men Nordea Liv Bærekraft kommer som forventet best ut. Både Nordea Liv Bærekraft 80 og Aktiva Bedrift 80 har bedre score enn gjennomsnittet av sammenlignbare kombinasjonsfond. Tabellen viser at Nordea Liv Bærekraft er blant de 10% beste fondene i sin kategori, Aktiva Bedrift 80 er blant de 30% beste fondene og Aktiva 80 er ranket med gjennomsnittet av fond i kategorien. Med andre

ord er alle tre porteføljefond som Nordea Liv tilbyr med 80% aksjeandel å anse som gode innenfor bærekraft.

	Morningstar Sustainability Rating™	Rangering blant kombinasjonsfond 70-90% aksjer
Nordea Liv Bærekraft 80	 Sustainability Rating as of 31 Dec 2019	9%
Aktiva 80	 Sustainability Rating as of 31 Dec 2019	54%
Aktiva Bedrift 80	 Sustainability Rating as of 31 Dec 2019	30%

© 2020 Morningstar. All rights reserved. The information contained herein:

(1) is proprietary to Morningstar and/or its content providers; (2) may not be copied or distributed; and (3) is not warranted to be accurate, complete, or timely. Neither Morningstar nor its content providers are responsible for any damages or losses arising from any use of this information. Past performance is no guarantee of future results.

Per 31/12-2019 er det ingen kombinasjonsfond som har oppnådd 5 Globes innenfor sin kategori.

avkastning på 10,21%.ⁱ Dette er en relativt kort tidsperiode, men i denne perioden har det lønnet seg å investere ekstra bærekraftig.

Siden Nordea Liv Bærekraft 80 startet opp 1. juni 2019 og frem til årsslutt har fondet gitt en

Prioriteringer fremover

I løpet av 2020 vil vi i Nordea Liv arbeide med å få på plass karbon- og ESG måling på alle våre porteføljer. I tillegg vil vi utarbeide en konkret plan for hvordan vi skal nå målet om å ha karbonnøytrale porteføljer innen 2050. Dette har vi forpliktet oss til som medlem av Net Zero Asset Owner Alliance.

Et annet viktig område er forbedret rapportering til våre kunder. Dette er ingen enkel oppgave da det ofte kan være utfordrende å knytte investeringene til konkrete forbedringer. Det er alltid en risiko for såkalt «grønnvasking» hvor effekten av

investeringene blir fremstilt som større enn den er. Dette er en problemstilling vi er veldig bevisst på og som vi gjør vårt ytterste for å unngå. Målet er å vise deg som kunde hvordan dine investeringer bidrar til et mer bærekraftig samfunn.

Nordea og Nordea Liv vil fortsette arbeidet opp mot myndigheter og bransjeforeninger for å etablere standardiserte måter å måle og rapportere bærekraft på. Dette for at det skal bli lettere for deg som kunde å sammenligne produkter fra ulike leverandører og ta velinformerte valg.

ⁱ Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, fondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Relevant informasjon om fondene er tilgjengelig i det enkelte prospektet og annen informasjon på www.nordealiv.no eller i en av Nordeas avdelingsbanker.